

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАЛМИЯ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«14» июнь 2021 ел

№7-3

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында гражданнар мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл жирлеге уставы нигезендә Калмия авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл жирлегендә гражданнар мөрәжәгатьләрен карау һәм гражданнарны шәхси кабул итү тәртибе һәм сроклары турында нигезләмәне өлеге карарга кушымта нигезендә расларга.
2. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл жирлеге жирле үзидарә органнарына үз эшендә өлеге Нигезләмәгә таянып эш итәргә.
3. Өлеге карарны «Интернет» челтәрендә Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталы составында Тукай муниципаль районы мәгълүмат сайтында (<https://tukay.tatarstan.ru/>) урнаштырырга.
4. Өлеге карар үтөлешен контрольдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Муниципаль берәмлек Башлыгы,
Совет Рәисе

Р.Ә.Гарипов

Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы
Калмия авыл җирлеге
Советының 2021 елның
07 июнь 7-3 номерлы
карарына кушымта

**Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы
Калмия авыл җирлегендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен
карау тәртібе турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмәнең гамәлдә булуы гражданнарның барлык мөрәҗәгатьләренә, федераль конституция законнарында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән тәртіптә каралырга тиешле мөрәҗәгатьләрдән тыш, кагыла.

1.2. Әлеге Нигезләмәдә җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртібе күрсәтелгән органнар, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнарның, шул исәптән юридик затларның мөрәҗәгатьләрен карау белән бәйлә хокук мәнәсәбәтләренә, шулай ук гражданнар, гражданнар берләшмәләренә, шул исәптән юридик затларның, гавами әһемияткә ия функцияләренә гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләр, башка оешмалар һәм аларның вазыйфаи затлары мөрәҗәгатьләрен карауга бәйлә хокук мәнәсәбәтләренә кагыла.

1.3. һәр граждан Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына шәхсән яки үз вәкиле аша мөрәҗәгать итәргә, шулай ук шәхси һәм коллектив мөрәҗәгатьләр, гражданнар җәмгыяте, шул исәптән юридик зат мөрәҗәгатьләре җибәрергә хокуклы.

1.4. Гражданнар мөрәҗәгать итү хокукын ирекле һәм үз ихтиярлары белән гамәлгә ашыралар. Мөрәҗәгать итү хокукын гамәлгә ашыру башка затларның хокукларын һәм ирекләрен бозмаска тиеш.

1.5. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау бушлай башкарыла.

1.6. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төп төшенчәләр «Россия Федерациясе гражданның мөрәҗәгатьләрен карау тәртібе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.7. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл җирлегенә җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары үз компетенциясе чикләрендә гражданнар мөрәҗәгатьләрен кабул итәргә, аларны «Россия Федерациясе гражданның мөрәҗәгатьләрен карау тәртібе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль закон һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән тәртіптә һәм срокларда карарга, тиешле чаралар күрергә, нигезләнгән җаваплар бирергә тиеш.

2. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау эшен оештыру

2.1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл җирлеге җирле үзидарә органнары (алга таба – җирле үзидарә органнары) һәм

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмия авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары (алга таба – вазыйфаи затлар) гражданныр мәрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, мәрәҗәгатьләрне объектив, һәрьяклы һәм вакытында карауны, гражданнырның мәрәҗәгатьләре асылы буенча карарлар кабул итәргә хокуклы вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнырны шөхсән кабул итүне тәэмин итәргә тиеш.

2.2. Гражданныр мәрәҗәгатьләре буенча эш кәгазьләрен алып бару эш кәгазьләрен алып баруның башка төрләреннән аерым алып барыла.

2.3. Җирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга язмага яки телдән кәргән, шөхси кабул итүдә бәян ителгән барлык мәрәҗәгатьләр, шулай ук почта, телефон, телеграф яисә башка юл белән алынган мәрәҗәгатьләр билгеләнгән тәртиптә төркөлә.

2.4. Язма мәрәҗәгать җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка кәргәннән соң өч көн эчендә мөҗбүри төркөләргә тиеш.

2.5. Җирле үзидарә органнары гражданнырның мәрәҗәгатьләрен кабул итүне махсус төзелә торган структур бүлекчәләре яисә эшчәнлегә тиешле нигезләмәләр белән каралган махсус билгеләнгән затлар аша оештыралар.

3. Гражданныр мәрәҗәгатьләре буенча эшнең ведомстволылыгы

3.1. Гражданныр язма мәрәҗәгатьне компетенциясенә мәрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү кәргән органга яисә вазыйфаи затка турыдан-туры җибәрә.

3.2. Гражданнырның мәрәҗәгатьләре җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары тарафыннан аларның компетенциясә нигезендә карала.

3.3. Хәл итү өлегә җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләрне үз эченә алган язма мәрәҗәгать, мәрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кәргән тиешле органга яисә тиешле вазыйфаи затка, мәрәҗәгатьне яңа адреска җибәрү турында мәрәҗәгать җибәргән гражданныр хәбәр итеп, Федераль законның 11 статьясы 4 өлешендә күрсәтелгән очраклардан тыш, төркөлгән көннән җиде көн эчендә җибәрелә.

3.4. Язма мәрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дөүләт органы, җирле үзидарә органнары яки вазыйфаи зат компетенциясенә кәргән очракта, мәрәҗәгатьнең күчәргәсә төркөлгән көннән җиде көн эчендә тиешле дөүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына яисә тиешле вазыйфаи затларга җибәрелә.

3.4. Шикаятьне, карау өчен, карарына һәм гамәленә (яки гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган дөүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җибәрү тыела.

3.5. Өлегә Нигезләмәнең 3.4 пунктта каралган тыюга бәйле рәвештә шикаятьне карау өчен мәрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенцияләренә кәргән дөүләт органына, җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка җибәрү мөмкин булмаган очракта, шикаять гражданныр аның тиешле карарга яки гамәлгә (гамәл кылмавына) билгеләнгән тәртиптә судка шикаять бирү хокукын аңлатып кире кайтарыла.

4. Мәрәҗәгатьне караганда гражданның хокуклары

4.1. Җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат тарафыннан мәрәҗәгатьне караганда гражданныр хокуклары:

1) мәрәҗәгатьне караучы затка дәлилләрне шөхсән бәян итәргә;

2) җирле үзидарә органының тиешле структур бүлекчәсендә яисә тиешле вазыйфаи заттан телдән (шул исәптән телефон аша) яки электрон формада язма

мөрәжәгатьне теркәү турында, шулай ук аны карау сроклары турында мәгълүмат алырга;

3) мөрәжәгатьне кабул итүче орган вәкаләтле заты (вазыйфаи заты) тарафыннан язма мөрәжәгатьне кабул итү фактын граждан тапшырган мөрәжәгатьнең икенче нөсхәсендә, датасын һәм номерын күрсәтеп, имза кую юлы белән таныклауга;

4) өстәмә документлар һәм материаллар тапшырырга яисә аларны соратып алу турында, шул исәптән электрон формада мөрәжәгать итәргә;

5) әгәр башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса, әгәр күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт серен яки федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләр булмаса, мөрәжәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышырга;

6) мөрәжәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, язма җавап алырга, ө федераль законның 11 статьясы 5.1 өләшөндө каралган очракларда, аны бирү турында үтенеч белән мөрәжәгать итү нигезөндө, язма мөрәжәгатьне мөрәжәгатьтө куелган мәсьәләләрне хөл итү компетенциясенө кергөн җирле үзидарө органына яисө вазыйфаи затка яңадан адреслау турында хөбөрнамө алырга;

7) мөрәжәгатьне Россия Федерациясө законнары нигезөндө административ һәм (яисө) суд тәртибөндө карап тикшерүгө бөйле мөрәжәгать буенча кабул ителгөн карарга яисө гамөлгө (гамөл кылмауга) шикаять белән мөрәжәгать итәргө;

8) мөрәжәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәжәгать итәргө.

4.2. Гражданныр җирле үзидарө органнарына һәм вазыйфаи затларга Татарстан Республикасы дәүләт телләрендө, туган телдө яки Россия Федерациясө халыкларының телөсө кайсы башка телөндө мөрәжәгать итәргө хоуклы. Гражданнырның төкьдимнөренө, гаризаларына, шикаятьләренө җаваплар мөрәжәгать телөндө бирелө. Мөрәжәгать телөндө җавап бирү мөмкин булмаган очракта, Татарстан Республикасы дәүләт телләре кулланыла.

5. Мөрәжәгатенө бөйле рөвештө гражданның иминлек гарантияләре

5.1. Гражданны җирле үзидарө органнарына яки вазыйфаи затка күрсәтелгөн органнар яисө вазыйфаи зат эшчөнлегенө төнкыйть белән яисө үз хоукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен һәм башка затларның хоукларын, ирекләрен, һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызу һәм яклау максатында мөрәжәгать итү белән бөйле рөвештө эзөрлекләү тыела.

5.2. Мөрәжәгатьне караганда, мөрәжәгатьтөгө мәгълүматларны, шулай ук гражданның шөхси тормышына кагылышлы мәгълүматларны аның ризалыгыннан башка тарату рөхсөт ителми. Мөрәжәгатьтө куелган мәсьәләләрне хөл итү компетенциясенө кергөн дәүләт органына, җирле үзидарө органына яисө вазыйфаи затка язма мөрәжәгать җибөрү мөрәжәгатьтөгө мәгълүматларны тарату булып тормый.

6. Язма мөрәжәгатькө талөпләр

6.1. Граждан үзенөң язма мөрәжәгатөндө мәҗбүри рөвештө язма мөрәжәгать җибөргөн җирле үзидарө органы атамасын, яисө тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исөмен, атасының исөмен, яисө тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үз фамилиясен, исөмен, атасының исөмен (соңгысы – булган очракта), җавап, мөрәжәгатьне яңа адреска юнөлтү турында хөбөрнамө җибөрелөргө тиешле почта адресын күрсөтө, төкьдимнөң, гаризаның яисө шикаятьнөң асылын бөян итө, шөхси имзасын һәм дата куя.

6.2. Үз дәлилдерен раслау өчен кирек булган очракта, граждaн язма мөрәжәгаткә документлар һәм материалларны яки аларның күчәрмәләрен терки.

6.3. Жирле үзидәрә органнарына яисә вазыйфаи затка электрон документ формасында кергән мөрәжәгатъ Федераль законда билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш. Мөрәжәгатътә граждaнин үз фамилиясен, исемен, атасының исемен (соңгысы – булган очракта), жавап, мөрәжәгатъне яңа адреска юнәлтү турында хәбәрнамә жиберелергә тиешле электрон почта адресын мөжбүри рәвештә күрсәтә. Граждaн мондый мөрәжәгаткә кирекле документлар һәм материалларны электрон формада теркәргә хокуклы.

7. Мөрәжәгатъне карауга кабул итү мөжбүрилерге

7.1. Жирле үзидәрә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән мөрәжәгатъ мөжбүри каралырга тиеш.

7.2. Мөрәжәгатъне караучы жирле үзидәрә органы яисә вазыйфаи зат, кирек булган очракта, аны карап тикшерүне урынга чыгып тәэммин итә ала.

8. Мөрәжәгатъне карау

8.1. Жирле үзидәрә органы яисә вазыйфаи зат:

1) мөрәжәгатъне объектив, һәрьяклы һәм вакытында карауны, кирек очракта – мөрәжәгатъ жибергән граждaн катнашында карауны тәэммин итә;

2) мөрәжәгатъне карау өчен кирекле документларны һәм материалларны, шул исәптән электрон формада, башка дөүләт органнарыннан, жирле үзидәрә органнарыннан һәм башка вазыйфаи затлардан соратып ала, судлардан, сорау алу органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш;

3) граждaнның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатъләрен торгызуга яисә яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;

4) мөрәжәгатътә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча, Федераль законның 11 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, язмача жавап бирә;

5) граждaнга аның мөрәжәгатен башка дөүләт органына, жирле үзидәрә органына яисә башка вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен жиберү турында хәбәр итә.

8.2. Жирле үзидәрә органы яисә вазыйфаи зат билгеләнгән тәртиптә мөрәжәгатъне караучы дөүләт органы, жирле үзидәрә органы яисә вазыйфаи зат запросы буенча 15 көн эчендә мөрәжәгатъне карау өчен кирекле документларны һәм материалларны тәкъдим итәргә тиеш, дөүләт сере яки федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне төшкил итүче белешмәләрне үз эченә алган һәм тәкъдим итүнең аерым тәртибе билгеләнгән документлардан һәм материаллардан тыш.

8.3. Мөрәжәгатъкә жавап жирле үзидәрә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзалана.

8.4. Жирле үзидәрә органына яисә вазыйфаи затка электрон документ формасында кергән мөрәжәгатъкә жавап электрон документ формасында мөрәжәгатътә күрсәтелгән электрон почта адресы буенча жиберелә һәм жирле үзидәрә органнарына яисә вазыйфаи затка язмача кергән мөрәжәгатъкә язмача мөрәжәгатътә күрсәтелгән почта адресы буенча жиберелә. Моннан тыш, жирле үзидәрә органына яисә вазыйфаи затка кергән билгесез затлар даирәсе мәнфәгатъләренә кагылучы тәкъдим, гариза яки шикаятьне үз эченә алган мөрәжәгатъкә, аерым алганда, билгесез затлар даирәсенә карата чыгарылган суд карарына, шул исәптән суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, жавап «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы

Тукай муниципаль районы рәсми сайтында Федераль законның 6 статьясы 2 өлеше таләпләрен үтәп урнаштырылырга мөмкин.

9. Язма мөрәжәгатьне карау сроклары

9.1. Жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә кергән язма мөрәжәгать язма мөрәжәгать төркөлгән көннән соң 30 көн эчендә карала.

9.2. Аерым очракларда, шулай ук Федераль законның 10 статьясы 2 өлешендә каралган запросны жибергән очракта, жирле үзидарә органы житәкчесе, вазыйфаи зат яисә моңа вәкаләтле зат мөрәжәгатьне карау срогын, мөрәжәгать жибергән гражданига аны карау срогын озайту турында хәбәр итеп, 30 көннән дә артмаган вакытка озайтырга хокуклы.

10. Коррупция юнелешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгатьләре белән эшләү тәртибе

10.1. «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм «Татарстан Республикасында коррупциягә каршы тору турында» 2006 елның 4 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә гражданныр коррупция юнелешендәге фактлар буенча жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына мөрәжәгать жиберергә хокуклы.

10.2. Коррупция юнелешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгатьләре үз эченә коррупция һәм янап акча алу, гражданнырның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен кысу, хезмәт тәртибенә карата таләпләрне бозу, шулай ук хезмәт урыныннан явызларча файдалану билгеләре булган башка гамәлләр кылу фактлары турында мөгълүматны ала.

10.3. Кергән мөрәжәгатьтә әзерләне торган, башкарыла торган яки башкарылган хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерәүче, башкаручы яки башкарган зат турында мөгълүматлар булганда, мондый мөрәжәгать аларның компетенциясе нигезендә хокук саклау органнарына жиберелә.

10.4. Коррупция юнелешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгатьләре белән эшләүче вазыйфаи затлар, Россия Федерациясе законнары нигезендә хезмәт мөгълүматларының һәм конфиденциаль характердагы белешмәләрнең сакланышы өчен билгеләнгән тәртиптә шәхси жаваплылыкка ия.

10.5. Жирле үзидарә органнарына һәм вазыйфаи затларга кергән коррупция юнелешендәге фактлар буенча гражданныр мөрәжәгатьләре өлегә Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

11. Гражданнырны шәхси кабул итү

11.1. Жирле үзидарә органнарында гражданнырны шәхси кабул итү аларның житәкчеләре һәм моңа вәкаләтле затлар тарафыннан үткәделә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мөгълүмат гражданныр игътибарына житкерелә.

Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр, гражданнырны кабул итү өчен жаваплы вазыйфаи затларның элемтә телефоннары турында мөгълүмат «Интернет» мөгълүмат-телекоммуникация чөлтәре аша гражданныр игътибарына житкерелә. Күрсәтелгән мөгълүмат шулай ук жирле үзидарә органнары биналарында һәркем өчен уңайлы урыннарда урнаштырыла.

11.2. Кабул итүгә язылган һәр гражданды шәхси кабул итү карточкасы тутырыла (әлегә Нигезләмәнең 1 нче кушымтасында билгеләнгән форма), анда күрсәтелә:

- 1) мәрәжәгать итүченең фамилиясе, исеме һәм атасының (булганда) исеме;
- 2) яшәү урыны адресы;
- 3) кабул итүне алып баручы вазыйфаи зат фамилиясе;
- 4) башка кирәкле белешмәләр.

11.3. Шәхси кабул итү вакытында гражданды шәхесен таныкларчы документ күрсәтә.

11.4. Телдән мәрәжәгать эчтәлегә гражданды шәхси кабул итү карточкасына кертелә. Телдән мәрәжәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм хәлләр ачыкта-ачык һәм өстәмә тикшерү таләп итмәгән очракта, мәрәжәгатькә җавап шәхси кабул итү барышында граждандың ризалыгы белән телдән бирелергә мөмкин, бу хакта граждандың шәхси кабул итү карточкасына язучы кертелә. Калган очракларда мәрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язучы җавап бирелә.

11.5. Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язучы мәрәжәгать Федераль законда билгеләнгән тәртиптә теркәлергә һәм каралырга тиеш.

11.6. Мәрәжәгатьтә җирле үзидарә органы яисә вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булса, гражданды аңа кая һәм нинди тәртиптә мәрәжәгать итәргә кирәклегә турында аңлатма бирелә.

11.7. Әгәр гражданды мәрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча элек җавап бирелгән булса, шәхси кабул итү барышында мәрәжәгатьне алга таба караудан баш тартылырга мөмкин.

11.8. Гражданды шәхси кабул итү өчен билгеләнгән көннәрдә һәм сәгатьләрдә җирле үзидарә органнарында беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына ия:

1) I, II төркем инвалидлар һәм (яки) аларның законлы вәкилләре (ата-аналарның берсе, уллыкка алуучылар, опекун яки попечитель);

2) Бөек Ватан сугышы ветераннары, Россия Федерациясе Геройлары, Советлар Союзы Геройлары, Дан орденының тулы кавалерлары, Социалистик Хезмәт Геройлары, Россия Федерациясе Хезмәт Геройлары, хәрби хәрәкәтләр ветераннары;

3) инвалид балалар, ятим балалар, ата-ана каравыннан мөхрүм калган балалар, ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мөхрүм калган балалар арасынан затлар, шулай ук аларның законлы вәкилләре һәм мондый балаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин итүгә һәм яклауга бәйлә мәсьәләләр буенча мәрәжәгать итүче вәкилләр;

4) кабул итүгә өч яшькә кадәргә балалар белән килгән гражданды.

11.9. Беренче чиратта шәхси кабул итү хокукына бер үк вакытта берничә гражданды ия булса, күрсәтелгән гражданды шәхси кабул итү аларның шәхси кабул итүгә килү тәртибендә гәмәлгә ашырыла.

11.10. Әлегә Нигезләмәнең 10.8 пункттында күрсәтелгән гражданды шәхси кабул итү вакытында беренче чиратта шәхси кабул итү хокукын билгели торган документ тәкъдим ителә.

12. Мәрәжәгатьләренә карау тәртибенә үтәләшен контрольдә тоту

12.1. Җирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар үз вәкаләтләре чикләрендә мәрәжәгатьләренә карау тәртибе һәм сроклары, мәрәжәгатьләргә язучы җаваплар җибәрү тәртибен һәм срокларын үтәүне контрольдә тоту, кәргән мәрәжәгатьләренә эчтәлеген анализлай, граждандының хокукларын, ирекләрен

һәм законлы мәнфәгатьләрен бозу сәбәпләрен вакытында ачыклау һәм бетерү буенча чаралар күрә.

13. Мөрәжәгатьләрдә булган мәғлүматны анализлау һәм гомумиләштерү

13.1. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлар, гражданныр мөрәжәгатьләре керүгә йогынты ясый торган сәбәпләрне ачыклау һәм бетерү максатында, ел саен гражданнырдан керген мөрәжәгатьләрне гомумиләштерергә һәм анализларга тиеш. Әлеге анализда керген, яңа адреска юнәлтелген һәм каралган язма мөрәжәгатьләрнең, электрон документ формасында мөрәжәгатьләрнең саны, гражданнырны кабул итү урыннары, көннәре һәм сәгатьләре, шәхси кабул итүдә кабул ителген гражданныр саны, гражданнырны шәхси кабул итү һәм шәхси кабул итү буенча вәкаләтле затлар турында, мөрәжәгатьләр тематикасы турында, мөрәжәгатьләрне карау нәтижәләре буенча кабул ителген чаралар, шул исәптән кабул ителген норматив хокукый һәм башка актлар (булганда) турында мәғлүмат булырга тиеш.

13.2. Гражданнырдан керген мөрәжәгатьләргә анализ, шулай ук билгесез затлар даирәсе мәнфәгатьләренә кагылышлы иң актуаль мәсьәләләр буенча аңлатмалар жирле үзидарә органнары тарафыннан «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация чөлтөрөндә Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының ресми сайтында (әлеге Нигезләмәнең 2 нче кушымтасында билгеләнгән формада) урнаштырыла.

14. Гражданныр мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында законнары бозган өчен жаваплылык

14.1. «Россия Федерациясе гражданнырны мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законны, «Татарстан Республикасында гражданныр мөрәжәгатьләре турында» 2003 елның 12 маендагы 16-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законын бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылыкка ия.

Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы
Калмия авыл жирлегендә
гражданның
мөрәҗәгатьләрен карау
тәртібе турында
нигезләмәгә 1 кушымта

Гражданны шәхси кабул итү карточкасы № _____

Кабул итү датасы «__» _____ 20__ ел

Кабул итү вакыты __: __ сәг.

Кабул итү урыны: _____

Кабул итүче вазыйфаи затның ИФАи: _____

Гражданның, оешма вәкиленең ИФАи	
Мөрәҗәгать итүченең яшәү адресы һәм телефоны	
Эш урыны	
Сорауның кыскача эчтәлегә	
Күрсәтмә _____ (кемгә)	
Үтәү срогы, озайту турында мәгълүмат	
Гаризаны карау нәтиҗәләре	

Татарстан Республикасы
Тукай муниципаль районы
Калмия авыл җирлегендә
гражданныр мәрәҗәгәтләрән
карау тәртибе турында
нигезләмәгә 2 кушымта

Калмия авыл җирлегендә гражданныр мәрәҗәгәтләрә белән эшләү турында
статистик мөгълүматлар

Мөгълүмат исеме	Цифрлы мөгълүматлар	
	___ел	___ел
Барлык кәргән мәрәҗәгәтләр (хат, шәхси кабул итү, электрон мәрәҗәгәтләр)		
шул исәптән электрон мәрәҗәгәтләр (интернет, электрон почта)		
Шул исәптән шәхси кабул итүдә кабул ителде:		
Контрольгә алынды		
Уңай хәл ителде		
Урынга чыгу белән тикшерелде		